

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

وزیر

شماره: ۲۵۹ - ۲۰۲
تاریخ: ۱۴۰۴ / ۶ / ۴
پست:

معاونان محترم وزیر و مدیرعامل شرکتهای اصلی

معاون محترم برنامه ریزی

معاون محترم امور مهندسی، پژوهش و فناوری

معاون محترم امور بین الملل و بازرگانی

موضوع: ابلاغ شیوه نامه "دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه

سال ۱۴۰۳ کل کشور" در وزارت نفت

با سلام - مطابق با مفاد تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و با عنایت به تصویب برنامه وزارت نفت ذیل تبصره مذکور طی نامه شماره ۸۰/۱۳۵۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۲ معاون محترم سیاست گذاری و راهبری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، به پیوست شیوه نامه دستورالعمل اجرایی موضوع مورد اشاره در وزارت نفت برای اجرا ابلاغ می گردد.

محسن پاک نژاد

شیوه‌نامه «دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور» در وزارت نفت

به منظور حمایت از تولید و ایجاد اشتغال پایدار با تکیه بر دانش‌بنیان کردن صنعت نفت در رسته‌های اولویت‌دار وزارت نفت و با هدف کمک به تامین داخلی تجهیزات مورد نیاز، پیاده‌سازی طرح‌های توسعه‌ای اشتغال آفرین و تولید بار اول، شیوه‌نامه «دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور» در وزارت نفت، به شرح زیر ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱- تعاریف:

۱-۱- **دستورالعمل:** دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور ابلاغیه معاون اول محترم ریاست جمهوری به شماره ۲۰۱۷۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۲.

۲-۱- **برنامه مصوب:** برنامه وزارت نفت مصوب جلسه کارگروه تخصصی ملی وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۳-۱- **شیوه‌نامه:** شیوه‌نامه «دستورالعمل اجرایی تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور» در وزارت نفت.

۴-۱- رسته‌های اولویت‌دار:

- بهینه‌سازی مصرف انرژی

- تحول دیجیتال در صنعت نفت

- بهبود تولید چاه‌های نفت از طریق احیای چاه‌های کم بازده یا غیرفعال

- تکمیل زنجیره ارزش صنایع پایین‌دستی

- تولید محصولات فناورانه و دانش‌بنیان مورد نیاز در صنعت نفت

- افزایش تولید و تنوع بخشی به سبد انرژی در کشور

۵-۱- **متقاضی:** مطابق بند «۱۴» ماده (۱) **دستورالعمل.**

۶-۱- **موسسه عامل:** مطابق بند «۷» ماده (۱) **دستورالعمل.**

۷-۱- **صندوق:** صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت نفت.

۸-۱- **معاونت برنامه‌ریزی:** معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت.

۹-۱- **معاونت مهندسی:** معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت.

۱۰-۱- **شرکت‌های تابعه ذیربط:** چهار شرکت اصلی تابعه وزارت نفت و زیرمجموعه‌های آنها.

۱۱-۱- **متولی پذیرش:** صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت نفت.

۱۲-۱- **ناظر تخصصی:** نمایندگان تام‌الاختیار معرفی شده توسط مدیران عامل چهار شرکت اصلی تابعه وزارت نفت و شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت.

۱۳-۱- **کارگروه:** کارگروه اشتغال و توسعه کسب و کارهای فناورانه حوزه نفت.

۱۴-۱- **کارگروه تخصصی ملی:** مطابق بند «۲۵» ماده (۱) **دستورالعمل.**

۱۵-۱- **قرارداد عاملیت:** مطابق بند «۳» ماده (۱) **دستورالعمل.**

۱۶-۱- **تسهیلات تلفیقی با منابع مؤسسات عامل به متقاضیان:** تسهیلات قابل پرداخت از محل تلفیق منابع تبصره (۲) قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور با منابع کارسازی شده مؤسسه عامل.

۱۷-۱- **کمک اعتباری:** کمک فنی و اعتباری قابل تخصیص از محل منابع تبصره (۲) قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور مطابق بند «۴» ماده (۵) **دستورالعمل** در قالب تسهیل وثایق موردنیاز شرکت‌ها جهت دریافت تسهیلات از مؤسسه عامل.

۱۸-۱- **فعالیت دانش‌بنیان، خلاق و فناور:** مطابق بند «۲۳» ماده (۱) **دستورالعمل.**

۱۹-۱- **طرح پیشران:** مطابق بند «۲۴» ماده (۱) **دستورالعمل.**

ماده ۲- اعضا و وظایف کارگروه

کارگروه متشکل از اعضای زیر که به منظور بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص طرح‌های پیشنهادی متقاضیان، تشکیل جلسه خواهند داد:

۱- نمایندگان وزیر نفت (۲ نفر)

۲- نماینده معاونت برنامه‌ریزی

۳- نماینده معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری (به عنوان دبیر کارگروه)

۴- ناظران تخصصی شرکت‌های تابعه ذیربط (متناسب با حوزه طرح پیشنهادی متقاضیان)

۵- نماینده معاونت بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت

۶- نماینده صندوق (بدون حق رای)

تبصره ۱: دبیر کارگروه می‌تواند متناسب با حوزه طرح پیشنهادی، ناظران تخصصی را با حق رای به جلسه کارگروه دعوت نماید.

تبصره ۲: ناظران تخصصی تنها موظف به بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص طرح‌های مرتبط با حوزه کاری مربوطه می‌باشند.

تبصره ۳: حسب نظر دبیر کارگروه، طرح پیشنهادی متقاضی می‌تواند توسط بیش از یک ناظر تخصصی، ارزیابی و اعلام نظر گردد.

تبصره ۴: در صورت عدم وجود اتفاق نظر در خصوص تصویب طرح پیشنهادی متقاضی، تصمیم‌گیری با توجه به گزارش متولی پذیرش از مدارک و مستندات متقاضی و براساس نظر اجماعی نمایندگان معاونت برنامه‌ریزی و معاونت مهندسی خواهد بود.

تبصره ۵: تقسیم‌بندی منابع (تسهیلات سرمایه در گردش/ تسهیلات سرمایه ثابت) با توجه به شرایط طرح پیشنهادی و به تشخیص کارگروه می‌باشد.

تبصره ۶: متقاضیانی که طبق قوانین بانکی کشور، امکان دریافت تسهیلات را ندارند (شامل و نه محدود به متقاضیان مشمول ماده (۱۴۱) و بدهی مالیاتی ماده (۱۸۶))، مشمول این دستورالعمل نخواهند بود.

تبصره ۷: کارگروه موظف است در بازه‌های زمانی مناسب، عملکرد موسسات عامل را بررسی و در صورت نیاز، به بازنگری در میزان مشارکت با آن‌ها از طریق معاونت برنامه‌ریزی اقدام نماید.

ماده ۳- سهم رسته‌های اولویت‌دار در ارائه تسهیلات به شرکت‌های متقاضی:

براساس برنامه مصوب، سهم تسهیلات رسته‌های اولویت‌دار به شرح جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	اولویت‌های مصوب وزارت نفت	سهم از کل (درصد)
۱	بهینه‌سازی مصرف انرژی	۲۳٪
۲	تحول دیجیتال در صنعت نفت	۴٪
۳	بهبود تولید چاه‌های نفت از طریق احیای چاه‌های کم بازده یا غیرفعال	۱۲٪
۴	تکمیل زنجیره ارزش صنایع پایین‌دستی	۲۳٪
۵	تولید محصولات فناورانه و دانش‌بنیان مورد نیاز در صنعت نفت	۲۳٪
۶	افزایش تولید و تنوع بخشی به سبد انرژی در کشور	۱۵٪

تبصره ۸: مجموع تسهیلات جدول فوق با فرض امکان ارائه دو برابر منابع از سوی موسسه عامل و تخصیص صد در صد (۱۰۰٪) منابع سهم وزارت نفت در نظر گرفته شده است. سقف مبالغ فوق‌الذکر بنا به نظر کارگروه پس از تایید کارگروه تخصصی ملی قابل تغییر خواهد بود.

تبصره ۹: در صورت تصمیم کارگروه، براساس استقبال از طرح‌ها، امکان جابجایی منابع بین رسته‌های اولویت‌دار پس از اخذ تایید، وجود خواهد داشت.

تبصره ۱۰: براساس بند «۴» ماده (۵) دستورالعمل، تا ده درصد (۱۰٪) از منابع اجزای (۱) تا (۵) ماده (۲) دستورالعمل به صورت کمک فنی و اعتباری و یارانه سود بر اساس چارچوب تعیین شده توسط هیأت امنای حساب عدالت و پیشرفت، قابل هزینه‌کرد است. منابع موضوع این بخش در چارچوب شیوه‌نامه اجرایی استفاده از

کمک‌های فنی و اعتباری و یارانه سود ابلاغی توسط معاون اول ریاست جمهوری و پس از تصویب در **کارگروه** قابل استفاده می‌باشد. با توجه به افزایش شدید هزینه‌های تولید و سرمایه‌گذاری و به تبع آن اهمیت تسهیل و تودیع وثایق و تضامین متقاضیان تسهیلات و نیز نقش موثر صندوق‌های حمایتی و ضمانتی در این زمینه، منابع مذکور در قالب افزایش سرمایه **صندوق** منظور می‌گردد. همچنین با توجه به آنکه بخشی از **متقاضیان رسته‌های اولویت‌دار** موضوع این شیوه‌نامه، شرکت‌های با توان محدود تامین وثایق می‌باشند، با هدف کاهش هزینه شرکت‌ها در استفاده از خدمات اعتباری **صندوق** مذکور در توثیق وثایق جهت بهره‌مندی حداکثری از تسهیلات در **موسسات عامل**، **کارگروه** می‌تواند بخشی از منابع اشاره شده را با اخذ مجوز از وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان کمک فنی و اعتباری در ارائه خدمات اعتباری ترجیحی صندوق به متقاضیان، هزینه نماید.

تبصره ۱۱: براساس ماده (۷) **دستورالعمل**، اولویت‌های زیر در ارائه تسهیلات، ذیل برنامه‌های پیشنهادی لازم‌الاجرا می‌باشد.

- ۱- طرح‌های پیشران اقتصادی
- ۲- طرح‌های تولیدی صادرات‌محور یا طرح‌های با صرفه‌جویی ارزی بالا
- ۳- طرح‌های دانش‌بنیان با فناوری بالا
- ۴- ایجاد، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های سرمایه‌گذاری نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بیش از ۷۰ درصد
- ۵- طرح‌های معرفی‌شده به موسسات عامل بند «الف» تبصره (۱۸) سال ۱۴۰۲
- ۶- طرح‌های با هزینه اشتغال‌زایی پایین با اولویت مناطق غیربرخوردار از اشتغال
- ۷- طرح‌های بهینه‌سازی مصرف و تولید انرژی
- ۸- طرح‌های با اولویت بکارگیری دانش‌آموختگان دانشگاهی به میزان حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) تعهد اشتغال

تبصره ۱۲: تخصیص طرح‌های پیشنهادی **متقاضیان** به هریک از اولویت‌های ذکر شده در تبصره (۱۱) این **شیوه‌نامه** توسط **کارگروه** انجام خواهد شد.

تبصره ۱۳: **کارگروه** موظف است شرایط اختصاص منابع به طرح‌های پیشنهادی **متقاضیان** را با رعایت ضوابط مندرج در ماده (۷) **دستورالعمل** و تبصره‌های ذیل آن انجام دهد.

ماده ۴- سقف تسهیلات سالانه، نرخ سود تسهیلات و مدت زمان بازپرداخت:

۱- سقف تسهیلات:

الف) سقف تسهیلات پرداختی به **متقاضیان** معادل حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) ارزش قرارداد و یا سفارش کار دریافتی با شرکت‌های **تابعه ذیربط** و یا پنجاه درصد (۵۰٪) میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای طرح ارائه شده می‌باشد، به نحوی که تسهیلات دریافتی هر یک از **متقاضیان** از ۱۰۰۰ میلیارد ریال بیشتر نشود.

تبصره ۱۴: چنانچه متقاضی دارای قرارداد فعال با شرکت‌های تابعه ذیربط نباشد، تصمیم‌گیری در خصوص اعطای تسهیلات بر عهده کارگروه می‌باشد.

۲- نرخ سود، تنفس و مدت بازپرداخت:

نرخ سود تسهیلات پرداختی به متقاضیان و تنفس و مدت زمان بازپرداخت تسهیلات مذکور مطابق قرارداد عاملیت خواهد بود.

تبصره ۱۵: مطابق با تبصره (۱) ماده (۵) دستورالعمل، به منظور اجرای برنامه تقویت کسب و کار مرزنشینان، نرخ سود تسهیلات برای متقاضیان در این مناطق و مناطق غیربرخوردار از اشتغال دو درصد (۰/۲٪) کمتر از سایر مناطق در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۵- فرآیند انجام کار:

۵-۱- به منظور وحدت رویه، معاونت برنامه‌ریزی به عنوان نماینده وزارت نفت، مسئول هماهنگی با وزارت امور اقتصادی و دارایی و پیگیری انعقاد قرارداد عاملیت با موسسات عامل و سپرده‌گذاری منابع موضوع این شیوه‌نامه مطابق با دستورالعمل خواهد بود. در این رابطه کارگروه موظف است ضمن بررسی عملکرد موسسات عامل در اعطای تسهیلات مشابه طی سال‌های گذشته، موسسات عامل منتخب را از میان فهرست مورد قبول وزارت امور اقتصادی و دارایی انتخاب و جهت انعقاد قرارداد عاملیت به معاونت برنامه‌ریزی منعکس نماید. حداکثر زمان این موضوع دو هفته کاری از تاریخ ابلاغ این شیوه‌نامه می‌باشد.

۵-۲- معاونت مهندسی نسبت به آماده‌سازی سامانه ثبت‌نام اولیه متقاضیان طی مدت ۱ هفته کاری از تاریخ ابلاغ این شیوه‌نامه اقدام می‌نماید و تمامی اطلاعات دریافتی و اقدامات صورت گرفته را در سامانه مذکور ثبت می‌نماید. همچنین موسسات عامل و معاونت مهندسی موظف است مطابق با ماده (۱۸) دستورالعمل، زیرساخت‌های لازم برای ارتباط با سایر سامانه‌های فرادستگاهی (سامانه رصد و سایر سامانه‌های مورد نیاز با اعلام معاونت مهندسی) و امکان دریافت گزارشات مورد نیاز کارگروه و ناظران تخصصی با تعیین دسترسی مناسب در سامانه یاد شده را فراهم سازد.

۵-۲-۱. هزینه این بند پس از تایید کارگروه، از محل کمک فنی و اعتباری موضوع تبصره (۱۰) ماده (۳) این شیوه‌نامه پرداخت خواهد شد.

۵-۳- متولی پذیرش و روابط عمومی وزارت نفت و چهار شرکت اصلی نسبت به فراخوان عمومی به منظور دعوت از متقاضیان برای ثبت‌نام جهت درخواست تسهیلات موضوع این شیوه‌نامه اقدام نمایند. محوریت فراخوان و مسئول اصلی آن، متولی پذیرش می‌باشد.

۵-۴- پس از فراخوان عمومی، **متقاضیان** می‌بایست درخواست خود را در سامانه ثبت‌نامی ثبت نموده و اسناد و مدارک لازم را در سامانه مربوطه بارگزاری نمایند.

۵-۵- **متولی پذیرش** موظف است پس از ارزیابی اولیه طرح‌های **متقاضیان** و کفایت اسناد و مدارک ارسال شده از سوی آن‌ها، درخواست‌های تکمیل یافته را در جلسات **کارگروه** جهت بررسی فنی و تخصصی ارائه نماید.

۵-۶- طرح‌های مصوب در **کارگروه**، به منظور اخذ مصوبه **کارگروه تخصصی ملی** توسط **معاونت مهندسی** به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال و پیگیری خواهد شد.

۵-۷- طرح‌های مصوب در **کارگروه تخصصی ملی**، توسط **معاونت مهندسی** به **مؤسسه عامل معرفی** و نسبت به دریافت تسهیلات براساس **شیوه‌نامه** و **قرارداد عاملیت** اقدام خواهد شد.

۵-۸- براساس تبصره (۴) ماده (۴) **دستورالعمل**، **مؤسسه عامل** می‌بایست ظرف مدت حداکثر ۱۵ روز از زمان معرفی طرح‌های مصوب، مدارک و مستندات مورد نیاز را به **متقاضیان** اعلام نماید.

۵-۹- براساس تبصره (۵) ماده (۴) **دستورالعمل**، **متقاضی** می‌بایست مدارک مورد نیاز و درخواستی از سوی **مؤسسه عامل** را حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز تهیه نماید. همچنین **متقاضی** می‌بایست، پس از تکمیل مستندات در بازه‌های اشاره شده، نامه رسمی ارسال مستندات را به **مؤسسات عامل** و **متولی پذیرش** جهت پیگیری ارائه نماید. در غیراینصورت و سپری شدن مهلت مقرر، تاخیر در ارسال اطلاعات به معنی **انصراف متقاضی** تلقی می‌گردد و **کارگروه** مجاز است نسبت به جایگزینی طرح‌های دیگر براساس فرآیند انجام کار مندرج در این **شیوه‌نامه** اقدام نماید.

۵-۱۰- ارزیابی طرح توجیه فنی و اقتصادی و مالی طرح، نظارت بر طرح (پروژه)، برآورد میزان سرمایه‌گذاری لازم و زمان اجرای طرح، ارزیابی وثیقه‌ها و تضامین، تنظیم و انعقاد قراردادها، نظارت بر بازپرداخت اصل و سود وجوه و تسهیلات اعطا شده، نظارت بر مصرف وجوه و تسهیلات در طول اجرای طرح و وصول مطالبات طرح‌ها برعهده **مؤسسه عامل** است. مهلت‌های زمانی مراحل رسیدگی و اقدام و اعلام نتیجه مطابق با تبصره‌های (۴) و (۵) ماده (۴) **دستورالعمل** است. همچنین **مؤسسه عامل** موظف است در صورت ناکافی بودن مدارک و مستندات، مراتب را ظرف مدت حداکثر ۷ روز کاری، کتباً و با ذکر دلایل به **معاونت مهندسی** و **متولی پذیرش** اعلام کند.

۵-۱۱- براساس تبصره (۴) ماده (۴) **دستورالعمل**، **مؤسسه عامل** موظف است در صورت کامل بودن مدارک و کفایت وثایق و پس از تأیید اعتبارسنجی **متقاضی** مشروط به وجود اعتبار کافی، حداکثر طی ۱۵ روز کاری نسبت به انعقاد قرارداد و پرداخت تسهیلات اقدام کند. در غیر این صورت **مؤسسه عامل** مکلف است به ازای هر روز تاخیر وجه التزامی مقرر در **قرارداد عاملیت** را به حساب تعیین شده وزارت نفت واریز نماید.

۵-۱۲- حداکثر ظرف مدت ۳ روز کاری پس از پرداخت تسهیلات به **متقاضی**، **مؤسسه عامل** مبالغ پرداختی به **متقاضیان** را به **معاونت مهندسی** و **متولی پذیرش** اعلام نماید.

۵-۱۳- مؤسسه عامل مسئول وصول اقساط در سررسید و واریز آن به حساب تعیین شده وزارت نفت و در صورت نکول، پیگیری حقوقی وصول مطالبات است.

۵-۱۴- مؤسسه عامل مسئول واریز مانده وجوه استفاده نشده (مسدود نشده بابت تعهدات) در پایان سال به حساب تعیین شده وزارت نفت است.

۵-۱۵- مؤسسه عامل موظف است حساب‌های مربوطه را به گونه‌ای نگهداری نماید که در هر زمان، اطلاعات مرتبط (بازپرداخت اقساط، اقساط معوق، میزان وجوه اداره شده، مصرف شده، مانده اعتبارات و اصل مدارک تسهیلات اعطایی) قابل تحصیل باشد و در این خصوص هر ماه یک بار به معاونت مهندسی و متولی پذیرش گزارش ارائه دهد.

۵-۱۶- ناظر تخصصی به نمایندگی از کارگروه موظف است پس از پرداخت تسهیلات به متقاضیان مربوطه، عملکرد آن‌ها را به صورت مستمر ارزیابی نموده و به صورت سه ماهه به معاونت مهندسی گزارش نماید.

۵-۱۷- نظارت و تایید تحقق اهداف موضوع اعطای تسهیلات (تولید و اشتغال) و اعلام آن به کارگروه جهت ارجاع به مؤسسه عامل حداکثر تا شش ماه پس از اتمام طرح (بابت اخذ تسهیلات از محل این شیوه‌نامه) بر عهده ناظر تخصصی مربوطه می‌باشد. در صورت عدم تایید مراتب، یارانه سود و یا تخفیف‌های مربوطه مشمول طرح نگردیده و متقاضی ملزم به بازپرداخت تسهیلات با نرخ‌های بدون یارانه و وجه التزام مربوطه خواهد بود.

۵-۱۸- مؤسسه عامل موظف است علاوه بر ایجاد دسترسی در سامانه‌های نرم‌افزاری خود برای اخذ گزارشات لازم توسط اعضاء کارگروه، نسبت به فراهم نمودن اتصال سیستمی سامانه‌های نرم‌افزاری مذکور با سامانه مورد اشاره در بند ۵-۲ این ماده، اقدام نماید.

۵-۱۹- معاونت مهندسی، موظف است گزارشات عملکرد این شیوه‌نامه و دستورالعمل را هر سه ماه یکبار به وزیر نفت ارائه نماید.

۵-۲۰- مسئولیت نظارت عالیه بر حسن اجرای تمامی اقدامات موضوع این شیوه‌نامه به عهده کارگروه می‌باشد.